

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут філології
Кафедра журналістики і нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

11 » 09 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ЛІТЕРАТУРНО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ СТУДІЇ:
ЛІТЕРАТУРНИЙ СТИЛЬ**
для студентів

спеціальності 061 Журналістика (журналістика)

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми «Журналістика»

Київ — 2019

Розробник:

Жигун Сніжана Віталіївна, доктор філологічних наук, доцент кафедри української літератури і компаративістики.

Викладач:

Пастушина Василь Миколайович, кандидат наук із соціальних комунікацій, старший викладач кафедри журналістики і нових медіа;

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) журналістики та нових медіа

Протокол від « 29 » 08 2019 року № 1

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) (В. О. Гандзюк)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) _____

_____ . _____ 20 19 р.

Гарант освітньої (професійної / наукової) програми

(керівник проектної групи) (М.С. Васьків)

Робочу програму перевірено

_____ . _____ 20 19 р.

Заступник директора Інституту журналістики (О.А. Росінська)

Пролонговано:

на 20 ___/20___ н.р. _____ (_____), “___” 20___ р., протокол № _____
на 20 ___/20___ н.р. _____ (_____), “___” 20___ р., протокол № _____
на 20 ___/20___ н.р. _____ (_____), “___” 20___ р., протокол № _____
на 20 ___/20___ н.р. _____ (_____), “___” 20___ р., протокол № _____

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра журналістики і нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

« 10 » _____ 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ЛІТЕРАТУРНО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ СТУДІЇ:
ЛІТЕРАТУРНИЙ СТИЛЬ**

для студентів

спеціальності: 061 журналістика
освітнього рівня: першого (бакалаврського)
освітньої програми: «Журналістика»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>099 5/16</u>	
<u>Жильцов</u> (підпис)	(прізвище, ініціали)
« »	20 <u>16</u> р.

Київ - 2018 р.

Розробник:

Жигун Сніжана Віталіївна, доктор філологічних наук, доцент кафедри української літератури і компаративістики.

Викладач:

Жигун Сніжана Віталіївна, доктор філологічних наук, доцент кафедри української літератури і компаративістики.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) журналістики та нових медіа

Протокол від «___» _____ 2018 року № 1

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) О.О. Семенець

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) _____

____ . ____ 20 ____ р.

Гарант освітньої (професійної / наукової) програми

(керівник проектної групи) (М.С. Васьків)

Робочу програму перевірено

____ . ____ 20 ____ р.

Заступник директора Інституту журналістики (О.А. Росінська)

Пролонговано:

на 20 ___ /20___ н.р. _____ (_____), “___” ___ 20___ р., протокол № ___

на 20 ___ /20___ н.р. _____ (_____), “___” ___ 20___ р., протокол № ___

на 20 ___ /20___ н.р. _____ (_____), “___” ___ 20___ р., протокол № ___

на 20 ___ /20___ н.р. _____ (_____), “___” ___ 20___ р., протокол № ___

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
Вид дисципліни	обов'язкова			
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська			
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	4/120	4/120	4/120
Курс	1			
Семестр	1	2	1	2
Кількість змістових модулів з розподілом	2	2	2	2
Обсяг кредитів	4		4	
Обсяг годин, зокрема:	120		120	
Аудиторні	28	28	8	8
Модульний контроль	4	4	-	
Семестровий контроль	6	6	6	6
Самостійна робота	22	22	46	46
Форма семестрового контролю	залік			

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
Вид дисципліни	обов'язкова			
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська			
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	4/120	4/120	4/120
Курс	2			
Семестр	3	4	3	4
Кількість змістових модулів з розподілом	2	2	2	2
Обсяг кредитів	4		4	
Обсяг годин, зокрема:	120		120	
Аудиторні	28	28	8	8
Модульний контроль	4	4	-	
Семестровий контроль	-	24	-	24
Самостійна робота	28	4	52	28
Форма семестрового контролю	іспит			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: – опанування студентом комплексу теоретичних і практичних знань з теорії стилів та закономірностей розвитку літературного процесу.

Завдання:

– Здатність до комунікацій. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, володіти іноземною мовою; уміти спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); уміти оцінити співрозмовника (визначити типи психіки та моделі можливої поведінки) для досягнення комунікативної мети; уміти будувати міжкультурну комунікацію. Уміння ясно висловлюватися, бути переконливим.

– Здатність до когнітивної гнучкості. Здатність розуму швидко перемикається з однієї думки на іншу, а також обмірковувати кілька речей одночасно. Здатність здобувати нові знання, уміння та інтегрувати їх з вже наявними; спроможність аналізувати явище, ситуацію, проблему, враховуючи різні параметри, фактори, причини; здатність адаптувати мислення для вирішення завдань при зміні умов чи нестандартних ситуаціях.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Після опанування дисципліною студент має:

- знаходити переконливі аргументи, вербальні і невербальні засоби впливу в дискусіях з колегами, партнерами, клієнтами для досягнення комунікаційної мети, створення сприятливого суспільного середовища, формування власного іміджу і визнання результатів своєї праці;
- формувати основні теоретичні засади етики та естетики, будувати міжкультурну комунікацію, базуючись на принципах соціально-психологічної специфіки спілкування;
- використовувати сучасні лінгвістичні норми комунікативної ефективності для різних видів комунікації;
- володіти стильовими домінантами текстів;
- різновимірно бачити й аналізувати будь-який медійний продукт, оцінювати його на основі соціокультурних та філософських критеріїв;
- створювати власні матеріали, враховуючи суспільно-культурологічні особливості аудиторії, та створювати власні критичні матеріали з літературної тематики;
- прогнозувати реакцію соціуму на інноваційні медійні продукти.

У результаті вивчення курсу формуються такі компетентності: **ЗК 9** - здатність до комунікацій, **ЗК 10** - здатність до когнітивної гнучкості.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт					
		Аудиторна					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Загальні питання теорії стилів							
Тема 1. Літературний процес, контекстуальні та іманентні чинники формування стилю	10	2	2				6
Тема 2. Якості стилю. Стилзація і пародія	4	2	2				
Модульний контроль	2						
<i>Разом</i>	16	4	4				6
Змістовий модуль 2. Стил давньої літератури							
Тема 3. Монументальний стил середньовічної літератури	8	2	2				4
Тема 4. Орнаментальний стил середньовічної літератури	8	2	2				4
Тема 5. Ренесанс	8	2	2				4
Тема 6. Бароко	12	4	4				4
Модульний контроль	2						
<i>Разом</i>	38	10	10				16
Змістовий модуль 3. Класицизм і сентименталізм							
Тема 7. Класицизм	8	2	2				4
Тема 8. Сентименталізм	8	2	2				4
Модульний контроль	2						
<i>Разом</i>	18	4	4				8
Змістовий модуль 4. Романтизм							
Тема 9. Романтизм: світогляд і художній світ	8	2	2				4
Тема 10. Фольклорна та історична течія романтизму	13	4	4				5
Тема 11. Байронічна та гротескно-фантастична течія романтизму	13	4	4				5
Модульний контроль	2						
<i>Разом</i>	36	10	10				14
Підготовка та проходження контрольних заходів	12						
Змістовий модуль 5. Реалізм та його течії							
Тема 12. Реалізм: загальна характеристика	8	2	2				7
Тема 13. Соціальний реалізм	9	2	2				7
Тема 14. Етнографічний реалізм та Психологічний реалізм	9	2	2				
Модульний контроль	2						
<i>Разом</i>	28	6	6				14
Змістовий модуль 6. Модернізм							
Тема 15. Загальна характеристика модернізму	12	4	4				4
Тема 16. Імпресіонізм	9	2	2				5
Тема 17. Символізм	9	2	2				5
Модульний контроль	2						
<i>Разом</i>	32	8	8				14
Змістовий модуль 7. Авангардизм							
Тема 18. Загальна характеристика течій авангардизму	8	2	2				4

Тема 19. Експресіонізм	4	2	2					
Тема 20. Футуризм	4	2	2					
Модульний контроль	2							
<i>Разом</i>	18	6	6					4
Змістовий модуль 8. Реалізм ХХ ст. і постмодернізм								
Тема 21. Модерністський реалізм	4	2	2					
Тема 22. Соціальний реалізм	4	2	2					
Тема 23. Проблема соцреалізму	4	2	2					
Тема 24. Філософія постмодернізму та її вплив на літературу	4	2	2					
Модульний контроль	2							
<i>Разом</i>	18	8	8					
24								
Підготовка та проходження контрольних заходів								
<i>Усього</i>	240	56	56					76

Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт					Самостійна
		Аудиторна					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Загальні питання теорії стилів							
Тема 1. Літературний процес, контекстуальні та іманентні чинники формування стилю	10	2					8
Тема 2. Якості стилю. Стилізація і пародія	8						8
<i>Разом</i>	18	2					16
Змістовий модуль 2. Стилль давньої літератури							
Тема 3. Монументальний стиль середньовічної літератури	10		2				8
Тема 4. Орнаментальний стиль середньовічної літератури	10		2				8
Тема 5. Ренесанс	6						6
Тема 6. Бароко	10	2					8
<i>Разом</i>	36	2	4				30
Змістовий модуль 3. Класицизм і сентименталізм							
Тема 7. Класицизм	10	2					8
Тема 8. Сентименталізм	10		2				8
<i>Разом</i>	20	2	2				16
Змістовий модуль 4. Романтизм							
Тема 9. Романтизм: світогляд і художній світ	12	2					10
Тема 10. Фольклорна та історична течія романтизму	10						10
Тема 11. Байронічна та гротескно-фантастична течія романтизму	12		2				10
<i>Разом</i>	34	2	2				30
Підготовка та проходження контрольних заходів	12						
Змістовий модуль 5. Реалізм та його течії							
Тема 12. Реалізм: загальна характеристика	10	2					8
Тема 13. Соціальний реалізм	8						8
Тема 14. Етнографічний реалізм та Психологічний реалізм	10		2				8
<i>Разом</i>	28	2	2				24
Змістовий модуль 6. Модернізм							

Тема 15. Загальна характеристика модернізму	12	2						10
Тема 16. Імпресіонізм	12		2					10
Тема 17. Символізм	8							8
<i>Разом</i>	32	2	2					28
Змістовий модуль 7. Авангардизм								
Тема 18. Загальна характеристика течій авангардизму	6	2						4
Тема 19. Експресіонізм	6							6
Тема 20. Футуризм	6		2					4
<i>Разом</i>	18	2	2					14
Змістовий модуль 8. Реалізм ХХ ст. і постмодернізм								
Тема 21. Модерністський реалізм	6		2					4
Тема 22. Соціальний реалізм	4							4
Тема 23. Проблема соцреалізму	4							4
Тема 24. Філософія постмодернізму та її вплив на літературу	4	2						2
<i>Разом</i>	18	2	2					14
28								
Підготовка та проходження контрольних заходів	24							
<i>Усього</i>	240	16	16					172

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ СТИЛІВ

Тема 1. Літературний процес, контекстуальні та іманентні чинники формування стилю

Поняття стилю. Стиль як індивідуальне використання мови. Стиль і поетика. Контекстуальні теорії зміни стилів. Стиль та світогляд доби. Іманентні теорії зміни стилів (формалісти, Блум, Чижевський, Ліхачов). Теорія культурних хвиль Д.Чижевського у контексті досліджень інших науковців (Ю.Тинянова, Д.Ліхачова).

Тема 2. Якості стилю. Стилзація і пародія

Проблема простого і ускладненого стилю (від найдавніших часів до сьогодення). Ігровий стиль. Поняття мовної гри. Характерні мовні засоби, що забезпечують мовну гру. Орнаментальний стиль: поняття орнаментального поля, лейтмотивів, характерні тропи і синтаксичні фігури. Стилзація і пародія як механізми розвитку літератури. Загальна характеристика стилзації і пародії: двоплановість (орієнтація на певний оригінал), трансформування, прагматизм співвідношення з оригіналом, пародійна «нев'язка планів». Д.Чижевський про пародію.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 СТИЛЬ ДАВНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Тема 3. Монументальний стиль середньовічної літератури

Початки середньовічної європейської літератури. Світогляд людини феодальної доби та його відображення в літературі. Героїчний епос («Старша Едда», «Пісня про Роланда»), середньовічний роман «Трістан і Ізольда».

Монументальний стиль Києворуської доби. Релігійний світогляд авторів. Стиль літописів, «Поучення дітям» В.Мономаха, «Слова про закон і благодать» Іларіона. Домірність, простота і зрозумілість монументального стилю.

Тема 4. Орнаментальний стиль середньовічної літератури

Зміни в світогляді середньовічної людини. Вплив християнства. Поява клерикальної літератури. Видіння як жанр. Данте – останній поет розвинутого середньовіччя.

Готика Київської Русі: орнаментальність, мозаїчність, символічність. «Слово о полку Ігоревім».

Тема 5. Ренесанс в європейській та українській літературі

«Відкриття» людини і природи. Античний відгомін. Ідеал гармонії. Розум як інструмент перетворення несприятливих обставин. Індивідуалізм. Сонети

Петрарки як апологія індивідуального бачення світу. «Декамерон» Бокаччо, «Гаргантюа і Пантагрюель» Рабле, трагедії Шекспіра як репрезентанти головних ідей Ренесансу.
Нерозвинутість нового стилю в Україні. Латиномовні поети. С.Кльонович та його «Роксоланія».

Тема 6. Бароко

Виникнення і розвиток бароко в Європі. Українське бароко в європейському контексті. Синкретизм творів. Злиття релігійного й античного. Рухливість, напруга, боротьба, зворушення і сильне враження як характеристики стилю. Гіперболи, парадокси, гротеск і антитези як характерні мовні засоби. Химерність форми барокової поезії. Творчість І.Величковського. Барокові образи часу, смерті, саду та інш. Барокова гра. Низове бароко. Бурлескна поезія мандрованих дяків.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. КЛАСИЦИЗМ І СЕНТИМЕНТАЛІЗМ

Тема 7. Класицизм

Класицизм у Західній Європі. Краса, величність, обов'язок як основні категорії класицизму. Причини слабого розвитку класицизму в Україні. «Енеїда» Котляревського і традиції класицизму. Дидактизм просвітництва і його вплив на стилістику (у творчості Г.Квітки-Основ'яненка).

Тема 8. Сентименталізм

Сентименталізм у концепції Д.Чижевського. Розвиток сентименталізму в Європі. Твори Стерна, Руссо, Гетте, Карамзіна. Стилiстичні засоби. Специфіка українського сентименталізму: реальна повість ідеальних характерів. Сентиментальна проза Г.Квітки-Основ'яненка («Маруся», «Сердешна Оксана», «Щира любов»).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. РОМАНТИЗМ

Тема 9. Романтизм: світогляд і художній світ

Романтизм як заперечення класицизму і просвітництва. Прекрасне і піднесене. Філософія тотожності. Ідея про два світи, ірраціоналізм, уява, екзотизм, мистецтво, внутрішня безкінечність особистості у романтичній естетиці. Поетика контрасту. Ігрова наснаженість романтизму. Течії (ранній, народнопісенний, байронічний, гротескно-фантастичний, утопічний, вальтерскоттівський) та школи (ієнська та гейдельберзька у Німеччині; озерна та лондонська в Англії; харківська, київська та галицька в Україні) романтизму. Романтизм і формування націй.

Тема 10. Фольклорна та історична течія романтизму

Народнопісенна течія (Водеворт, гейдельбержці, Міцкевич, українські романтики). Балада і казка як продуктивні жанри. Своєрідність мовних засобів. Історична течія романтизму. Зосередження на історичні тематиці. Втілення здобутків напряду в освоєнні суспільно-історичної дійсності. Творчість

В.Скотта. Історичний роман. Романтична стилістика «Чорної ради» П.Куліша. Ірраціональні образи.

Тема 11. Байронічна та гротескно-фантастична течія романтизму
Байронічна течія. Духовний максималізм. Ідеалізація заперечення. Розлад із дійсністю та розчарування нею. Світова скорбота: естетизація страждання. Протиставлення мрії й життя. Український варіант мрії – козаччина. Поетика контрасту. Фантасмагорія у повсякденному житті. Гротеск. Готичні і френічні жанри. Творчість Гоголя у контексті романтизму. Міфологічні та деміфологічні мотиви «Травневої ночі», «Ночі перед Різдом», «Зачарованого місця», «Страшної помсти». Барокві візії.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. РЕАЛІЗМ ТА ЙОГО ТЕЧІЇ

Тема 12. Реалізм: загальна характеристика

Витоки реалізму. Філософські засади: позитивізм, раціоналізм, епістемологічний оптимізм. Реалізм як метонімічний стиль. Психологізм Локка. Типовість і правдивість як критерій художності. Конфліктність. Реалізм в українській літературі. Дискусія М.Драгоманова, І.Нечуя-Левицького та І.Франка.

Тема 13. Соціальний реалізм

Чинники формування та сутність соціального реалізму. Розвиток від ХІХ до ХХ. Антитеза як стилістичний засіб. Розвиток соціального реалізму у Європі. Творчість Панаса Мирного, А.Свидницького Б.Грінченка. Дилогія «Серед темної ночі» та «Під тихими вербами». Соціальні фактори формування концепції героя. Опозиція «місто» і «село» у творах соціального реалізму.

Тема 14. Етнографічний реалізм та психологічний реалізм

Зовнішньолітературні фактори формування етнографічного реалізму в українській літературі. Критерій народності. Мовне оформлення етнографізму (лексеми на позначення реалій, народнопоетичні конструкції тощо). Творчість І. Нечуя-Левицького («Кайдашева сім'я», «Старосвітські батюшки та матушки», оповідання про Бабу Параску та Бабу Палажку). Розвиток психологічного реалізму у європейській літературі (Г.Флобер, Г. де Мопассан, Ф.Достоевський) та українській (І.Франко, В.Винниченко). Психологічний реалізм і поглиблення знань про людську психіку. Франкові погляди на психіку у порівнянні з ідеями З.Фрейда. Засоби зображення психологізму: внутрішнє через внутрішнє, внутрішнє через зовнішнє. Мовні особливості стилю.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. МОДЕРНІЗМ

Тема 15. Загальна характеристика модернізму

Теорії Бергсона, Шопенгауера, Ніцше, Фрейда та інші як заперечення позитивізму. Модернізм як сукупність мистецьких течій. Загальна характеристика неоромантизму, символізму, імпресіонізму та інш. Розвиток модернізму в Україні. Дискусія про модернізм: тоді (Коцюбинський-Панас

Мирний, Франко-Вороний) і тепер (М.Моклиця, С.Павличко, Т.Гундорова, Р.Мовчан). Ранній модернізм: «Українська хата», «Шляхи», «Музагет».

Тема 16. Імпресіонізм

Імпресіонізм як місток від реалізму до модернізму. Інтуїтивізм А.Бергсона. Емпіризм і позитивізм як основа імпресіонізму. Уявлення про дійсність як про постійну мінливість. Концепція людини. Імпресіонізм у творчості українських митців. М.Коцюбинський, Г.Косинка, М.Хвильовий.

Тема 17. Символізм

Неоромантизм і символізм: спільне і відмінне. Символ як художній прийом і категорія мислення. Філософське підґрунтя символізму. Європейський символізм. Акмеїзм, неокласицизм та їхній стосунок до символізму. Український символізм початку ХХ ст. Творчість П.Тичини. «Блакитний роман» Г.Михайличенка. Символізм у другій пол. ХХ ст.: поезія О.Зуєвського.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7. АВАНГАРДИЗМ

Тема 18. Загальна характеристика течій авангардизму

Авангардизм у контексті європейського мистецтва. Авангард та епатаж. Пародія в естетиці авангарду Український авангард. Експресіонізм В.Стефаника у європейському контексті. Футуризм у творчості М.Семенка, Г.Шкурупія. Специфіка конструктивізму В.Поліщука та Р.Троянker. Експерименти з формою: романи «Золоті лисенята» Ю.Шпола, «Інтелігент» Л.Скрипника, «Подорож доктора Леонардо...» М.Йогансена. Політизований лівий авангард.

Тема 19. Експресіонізм

Експресіонізм у європейському малярстві та літературі. Філософське підґрунтя експресіонізму. Поетика експресіонізму: понадчасовий хроноtop; архетипові образи, зображення кризи. Конфронтація з імпресіонізмом. Експресіонізм В.Стефаника у європейському контексті.

Тема 20. Футуризм

Європейський футуризм: головні ідеї. Поетика руху. Мистецтво як процес, ідеї ліквідації мистецтва. Функціоналізм. Візуальні експерименти в поезії та прозі. Періодизація українського футуризму. Епатаж та містифікація («Справа про труп»). М.Семенко та його поезомалярство. Поезія Г.Шкурупія.

Змістовий модуль 8. Реалізм ХХ ст. і постмодернізм

Тема 21. Модерністський реалізм

Проблема розвитку реалізму у період модернізму. Зрошені системи: неореалізм, магічний реалізм. Український неореалізм 1920-х років: творчість В.Підмогильного, Б.Антоненка-Давидовича, Є.Плужника. Модерністський зміст у реалістичній формі. Поглиблення психологізму у концепції людини. Модерністський реалізм у другій пол. ХХ ст. в Європі та Україні.

Магічний реалізм М.Булгакова, Г.Г. Маркеса й українська химерна проза («Дім на горі» В.Шевчука).

Тема 22. Соціальний реалізм

Доля реалізму у ХХ ст. (Європейські письменники-реалісти). Українська діаспора у пошуках «Великого стилю». Соціальний реалізм діаспорної літератури: творчість У.Самчука, Д.Гуменної, С.Домазара. Соціальний реалізм в умовах соцреалістичних догматів: роман Б.Антоненка-Давидовича «За ширмою». Соціальнозначимий зміст в анахронічній формі (Локівська модель психіки, детермінізм, епістемологічний оптимізм).

Тема 23. Проблема соцреалізму

Сучасні погляди на соцреалізм. Соцреалізм як «офіційний зберігач міфів» (К.Кларк) і як «виробник соціалізму» (Є.Добренко). Міф «великої родини», «сотворення світу» тощо. Естетика і поетика соцреалізму. Концепція людини. Експорт соцреалізму у країни соцтабору. Виробничий роман. «Тракторобуд» Н.Забіли. Масова література як транслятор ідеологем.

Тема 24. Філософія постмодернізму та її вплив на літературу

Ризома як емблема постмодернізму. Відцентрація, розсосередження, динамічність структури, непідкореність традиційній логіці, незначимий розрив як поняття постмодерністського тексту. Інтертекстуальність. Постмодернізм та українська література (Ю.Андрухович, В.Кожелянко, В.Даниленко, Ю.Винничук).

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Денна форма

(1, 2 семестр)

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	5	5	2	2	5	5
Відвідування семінарських занять	1	2	2	5	5	2	2	5	5
Робота на семінарському занятті	10	2	20	5	50	2	20	5	50
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	4	20	2	10	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			54		105		59		90
Максимальна кількість балів					308				
Розрахунок коефіцієнта					308:100=3,08				

(3, 4 семестр)

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	4	4	3	3	4	4
Відвідування семінарських занять	1	3	3	4	4	3	3	4	4
Робота на семінарському занятті	10	3	30	4	40	3	30	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	3	15	1	5	0	0
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
<i>Разом</i>			71		88		66		73
Максимальна кількість балів		298							
Розрахунок коефіцієнта		$298:60 = 4,9$							

Заочна (1, 2 семестр)

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	4	20	2	10	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
<i>Разом</i>			42		57		47		42
Максимальна кількість балів: 188									
Розрахунок коефіцієнта: $188:100=1,88$									

(3,4 семестр)

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	3	15	1	5	0	0
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
<i>Разом</i>			47		52		42		37
Максимальна кількість балів: 178									
Розрахунок коефіцієнта: $178:60 = 2,9$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії їх оцінювання

Тема 1. Якості стилю. Стилізація і пародія

Порядок виконання:

Законспектувати статтю Д.Чижевського «Культурно-історичні епохи»

Вимоги до оформлення

Текст у форматі текстового редактора Ворд або рукописно у конспекті.

Критерії оцінювання:

Повнота і стислість відображуваного матеріалу.

Максимальна оцінка – 5 балів.

Тема 3-11.

Порядок виконання:

Заповнити таблицю:

	Назва стилю
Елемент художнього світу: хронотоп	
Елемент художнього світу: людина	
Елемент художнього світу: подія	
Конструктивні принципи	

Вимоги до оформлення

Текст у форматі текстового редактора Ворд або рукописно у конспекті.

Критерії оцінювання:

Повнота і стислість відображуваного матеріалу.

Максимальна оцінка – 5 балів за стиль.

Тема 13-18.

Порядок виконання:

Заповнити таблицю:

	Назва стилю
Елемент художнього світу: хронотоп	
Елемент художнього світу: людина	
Елемент художнього світу: подія	
Конструктивні принципи	

Вимоги до оформлення

Текст у форматі текстового редактора Ворд або рукописно у конспекті.

Критерії оцінювання:

Повнота і стислість відображуваного матеріалу.
Максимальна оцінка – 5 балів за стиль.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль 1

1. Тестове завдання (5 питань)
2. Визначіть тип взаємодії тексту з прототекстом у поданому уривку та аргументуйте свою думку.

Модульний контроль 2

1. Тестове завдання (5 питань)
2. Визначіть стиль поданого уривку та аргументуйте свою думку.

Модульний контроль 3

1. Тестове завдання (5 питань)
2. Визначіть стиль поданого уривку та аргументуйте свою думку.

Модульний контроль 4

1. Тестове завдання (5 питань)
2. Визначіть стиль поданого уривку та аргументуйте свою думку.

Модульний контроль 5

1. Тестове завдання (5 питань)
2. Визначіть стиль поданого уривку та аргументуйте свою думку.

Модульний контроль 6

1. Тестове завдання (5 питань)
2. Визначіть стиль поданого уривку та аргументуйте свою думку.

Модульний контроль 7

1. Тестове завдання (5 питань)
2. Визначіть стиль поданого уривку та аргументуйте свою думку.

Модульний контроль 8

1. Тестове завдання (5 питань)
1. Визначіть стиль поданого уривку та аргументуйте свою думку.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка — 25 балів: 15 – визначення стилю уривку та аргументованість доведення, 10 – тест.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку в другому семестрі та письмового іспиту у четвертому.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Літературний стиль як мистецтво доцільного відбору та ефективного використання мовних засобів.
2. Поняття стилю доби. Контекстуальні чинники формування стилю.
3. Іманентні теорії Д.Чижевського, Д.Ліхачова, Ю.Тинянова, Г.Блума.
4. Естетичні можливості стилізації.
5. Дискусія навколо співвіднесення стилізації та епігонства (на матеріалі віршів «Думи мої» Ю.Федьковича і Т.Шевченка).
6. Пародія та її естетичні завдання
7. Пародійні образи в українській літературі: Лупа Грабуздов, Порфирій Горотак, Едвард Стріха.
8. Поняття монументального стилю. Головні характеристики
9. Загальна характеристика творів монументального стилю.
10. «Слово про закон і благодать» Іларіона як зразок монументального стилю.
11. Орнаментальний стиль середньовічної літератури: світоглядне підґрунтя та стильові домінанти.
12. Найяскравіші зразки літератури готики.
13. Стиль «Слова о полку Ігоревім»: мозаїчність, символічність, орнаментальність.
14. Європейський ренесанс та його українське втілення.
15. Гуманізм. «Відкриття» людини і природи.
16. Стиль поеми С.Кленовича «Роксоланія».
17. Бароко та його головні концепти.
18. Драма Кальдерона «Життя – це сон».
19. Українське бароко у західноєвропейському контексті.
20. Високе і низьке бароко.
21. Образ саду, часу, Бога у барокових творах.
22. Химерність стилю.
23. Рецепт стилю: «Кохання в стилі бароко» Я.Стельмаха та В.Даниленка
24. 1.Рационалізм як основа стилю.
25. Античні традиції у сприйнятті класицизму. Вимоги до форми.
26. Дискусія навколо «Енеїди» І.Котляревського.
27. Бурлеск у низьких жанрах класицизму. Байка.
28. Бурлескні твори Г.Квітки-Основ'яненка («Мертвецький великдень», «От тобі й скарб») у контексті ідей просвітництва.
29. Просвітництво як контекст сентименталізму. Сенсуалізм. Агностицизм.
30. Розвиток європейського сентименталізму
31. Моралізаторство і дидактизм сентиментальних творів Г.Квітки-Основ'яненка («Сердешна Оксана», «Щира любов»).

32. Романтичний світ як динамічна єдність.
33. Основні концепти романтизму: два світи, двійництво, ідеал, мистецтво, особистість, екзотика.
34. Поетика контрасту.
35. Фрагмент, поема, історичний роман та роман таємниць як продуктивні жанри літератури.
36. Романтизм у малярстві, архітектурі, ужитковому мистецтві.
37. Загальна характеристика народно-пісенної течії та її слов'янський контекст.
38. Поєми «Тополя» та «Причинна» Т.Шевченка у світлі народно-пісенної течії.
39. Народно-пісенна стилістика оповідання «Люба – згуба» Ю.Федьковича.
40. Романтичне зацікавлення історією. Український контекст.
41. «Чорна рада» П.Куліша як рецепція романів Вальтера Скотта.
42. «Дике полювання короля Стаха» В.Короткевича як стилізація романтизму.
43. Духовний максималізм поезії Т.Шевченка (на матерілі містерії «Великий льох»)
44. Символіка містерії «Великий льох»
45. Ідеалізація заперечення і культ страждання у поезії романтиків байронічної течії (на матерілі поезії Дж.Байрона, Ю.Лермонтова, Т.Шевченка).
46. Гротескно-фантастична течія романтизму.
47. Особливості романтизму М.Гоголя (на матерілі творів «Травнева ніч» та «Страшна помста»).
48. Передумови виникнення і загальна характеристика реалізму.
49. Трагування сутності реалізму М.Драгомановим, І.Нечуєм-Левицьким, І.Франком.
50. Вибір жанрових форм у літературі та малярстві.
51. Поетика реалізму.
52. «Тесс із роду д'Ербервілів» Т. Гарді: чинники конфлікту.
53. Історико-ідеологічне підґрунтя формування соціального реалізму.
54. Б.Грінченко: життя і творчість.
55. Діалогія «Серед темної ночі» та «Під тихими вербами»: соціальні причини драматизму художнього світу.
56. Народність як критерій художності.
57. Етнографізм художнього світу «Старосвітських батюшок та матушок» І.Нечуя-Левицького.
58. Раціональний психологізм роману «Лель та Полель» І.Франка
59. Ірраціональність психологічного зв'язку головних героїв як переборення раціонального психологізму.
60. Філософське підґрунтя модернізму.
61. Естетика модернізму.
62. Міф в естетиці і поетиці модернізму.
63. Змістотвірна форма в естетиці модернізму.
64. Дискусії про модернізм в українській літературі.

65. Передумови виникнення імпресіонізму.
66. «Об'єктивність» імпресіонізму. Позитивізм.
67. Особливості художнього світу імпресіонізму на матеріалі новели «На острові» М.Коцюбинського.
68. Особливості імпресіоністичної техніки.
69. Синкретизм літератури і малярства.
70. Філософське підґрунття символізму.
71. Художні особливості образу-символу. Сугестія.
72. Французькі символісти.
73. Український символізм: П.Тичина, Д.Загул, М.Яцків, О.Зуєвський.
74. Неоромантизм як стильова тенденція символізму («Майстер корабля» Ю.Яновського, «Яблука» Ю.Клена).
75. 1.Художнє явище експерименту.
3. Авангард та епатаж. Пародія в естетиці авангарду.
76. Роман Г.Шкурупія «Двері в день»: множина експериментів.
77. Абстрактний живопис та конструктивізм в архітектурі. Авангардисти й ужиткове мистецтво.
78. Філософські основи експресіонізму.
79. «Суб'єктивність» експресіонізму. Інтуїтивізм.
80. Василь Стефаник як експресіоніст.
81. Італійський та російський футуризм.
82. Епатаж та містифікація у творчості українських футуристів.
83. Михайль Семенко – «король футуроперей»
84. Експерименти М.Семенка (поеземалярство) та Л.Скрипника (кінороман).
85. 1.Поетика модерністського реалізму: реалістична традиція, модерністичне збагачення
86. 2. Ясність і метафоричність як естетичні орієнтири.
87. Неореалізм в українській літературі («Військовий літун» В.Підмогильного, «Спокуса» Б.Антоненка-Давидовича).
88. Модерністський реалізм у світовій літературі (В.С.Моем «Розмальований покрив», Г.Грін «Тихий американець»).
89. Магічний реалізм у творчості М.Булгакова та Г.Г.Маркеса.
90. Генеза соціального реалізму в українській літературі ХХ ст.
91. Роман Б.Антоненка-Давидовича «За ширмою».
92. Соціальний реалізм у діаспорній літературі: «Діти Чумацького шляху» Д.Гуменної, «Замок над Водаєм» С.Домазара.
93. Сучасні погляди на природу та естетику соцреалізму.
94. Виробничий роман в естетиці соцреалізму («Тракторобуд» Н.Забіли)
95. Проблема безконфліктності в літературі.
96. Ідеологеми соцреалізму в романі «Чорний замок Ольшанський» В.Короткевича.
97. Масова література радянського часу як інструмент ідеології.
98. Що таке мистецтво з точки зору постмодернізму? (з точки зору літератури, живопису, кіно, театру тощо).
99. Поетика подвійного кодування постмодерністських творів.

100. Інтертекстуальність як чинник поетики.
 101. Хронотоп бібліотеки у Борхеса, Еко, Винничука.
 102. Безмежна гра смислами (Андрухович, Кожелянко)
 103. Продуктивні жанри постмодернізму: верлібр, пастиш, ретророман, альтернативна історія, монодрама.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
відмінно	100-90
дуже добре	82-89
добре	75-81
задовільно	69-74
достатньо	60-68
незадовільно	0-59

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ «Теорія та історія сучасного літературного процесу»

(денна форма)

1-2 семестр

Разом: 120 год.: лекції – 28 год., семінарські заняття – 28 год.,
самостійна робота – 44 год., модульний контроль – 8 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI- VII	VIII	IX	X	XI - XII	XIII-IVX
Модуль	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		
Назва модуля	Загальні питання теорії стилів		Стиль давньої літератури				Класицизм і сентименталізм		Романтизм		
Кількість балів за модуль	54 бали		105 балів				59 балів		90 балів		
Лекції	I	II	III	IV	V	VI- VII	VIII	IX	X	XI-XII	XIII-IVX
Теми лекцій	Літературний процес, контекстуальні та іманентні чинники формування стилю	Якості стилю. Стилізація і пародія	Монументальний стиль	Орнаментальний стиль	Ренесанс	Бароко	Класицизм	Сентименталізм	Романтизм: світогляд і художній світ	Фольклорна та історична течія романтизму	Байронічна та гротескно-фантастична течія романтизму
Теми семінарських занять	Літературний процес, контекстуальні та іманентні чинники формування стилю	Якості стилю. Стилізація і пародія	Монументальний стиль	Орнаментальний стиль	Ренесанс	Бароко	Класицизм	Сентименталізм	Романтизм: світогляд і художній світ	Фольклорна та історична течія романтизму	Байронічна та гротескно-фантастична течія
Самостійна робота	Самостійна робота №1 (5 б)		Самостійна робота №2,3, 4, 5 (20 б)				Самостійна робота №5,6 (10 б)		Самостійна робота №7 (5 б)		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 б.)		Модульна контрольна робота 1 (25 б.)				Модульна контрольна робота 1 (25 б.)		Модульна контрольна робота 1 (25 б.)		
Підсумковий контроль	Залік										

3-4 семестр

Разом: 120 год.: лекції – 28 год., семінарські заняття – 28 год.,
самостійна робота – 28 год., модульний контроль – 8 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI- VII	VIII	IX	X	XI - XII	XIII-IVX	
Модуль	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4			
Назва модуля	Реалізм та його течії		Модернізм				Авангардизм		Реалізм XX ст. і постмодернізм			
Кількість балів за модуль	71 бал		88 балів				66 балів		73 балів			
Лекції	I	II	III	IV- V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII- IVX

Теми лекцій	Реалізм: загальна характеристика контекстуальні та іманентні чинники формування стилю	Соціальний реалізм	Етнографічний реалізм та Психологічний реалізм	Загальна характеристика модернізму	Імпресіонізм	Символізм	Загальна характеристика течій авангардизму	Експресіонізм	Футуризм	Модерністський реалізм	Соціальний реалізм	Проблема соцреалізму	Філософія постмодернізму та її вплив на літературу
Теми семінарських занять	Реалізм: загальна характеристика	Соціальний реалізм	Етнографічний реалізм та Психологічний реалізм	Загальна характеристика модернізму	Імпресіонізм	Символізм	Загальна характеристика течій авангардизму	Експресіонізм	Футуризм	Модерністський реалізм	Соціальний реалізм	Проблема соцреалізму	Філософія постмодернізму та її вплив на літературу
Самостійна робота	Самостійна робота № 8, 9 (10 б)		Самостійна робота № 10,11,12 (15 б)			Самостійна робота № 13 (5 б)							
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота I (25 б.)		Модульна контрольна робота I (25 б.)			Модульна контрольна робота I (25 б.)			Модульна контрольна робота I (25 б.)				
Підсумковий контроль	Іспит												

(заочна форма)

1-2 семестр

Разом: 120 год.: лекції – 8 год., семінарські заняття – 8 год., самостійна робота – 92 год., модульний контроль – 0 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII					
Модуль	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4					
Назва модуля	Загальні питання теорії стилів		Стиль давньої літератури			Класицизм і сентименталізм		Романтизм					
Кількість балів за модуль	42 бали		57 Балів			47 балів		42 бали					
Лекції	I		II		III		IV		V		VI		
Теми лекцій	Літературний процес, контекстуальні та іманентні чинники формування стилю		Бароко			Класицизм				Романтизм: світогляд і художній світ			

Теми семінарських занять		Монументальний стиль	Орнаментальний стиль		Сентименталізм	Баїронічна та гротескно-фантастична течія
Самостійна робота	Самостійна робота №1 (5 б)	Самостійна робота №2,3, 4, 5 (20 б)		Самостійна робота №5,6 (10 б)		Самостійна робота №7 (5 б)
Види поточного контролю						
Підсумковий контроль	Залік					

3-4 семестр

Разом: 120 год.: лекції – 8 год., семінарські заняття – 8 год., самостійна робота – 80 год., модульний контроль – 0 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	
Модуль	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4	
Назва модуля	Реалізм та його течії		Модернізм		Авангардизм		Реалізм XX ст. і постмодернізм	
Кількість балів за модуль	47 балів		52 бали		42 бали		37 балів	
Лекції	I	II	IV- V	VI	VIII IX	X	XI	IVX
Теми лекцій	Реалізм: загальна характеристика контекстуальні та іманентні чинники формування стилю		Загальна характеристика модернізму		Загальна характеристика течій авангардизму			Філософія постмодернізму та її вплив на літературу
Теми семінарських занять		Етнографічний реалізм та Психологічний реалізм		Імпресіонізм		Футуризм	Модерністський реалізм	
Самостійна робота	Самостійна робота № 8, 9 (10 б)		Самостійна робота № 10,11,12 (15 б)		Самостійна робота № 13 (5 б)			
Види поточного контролю								
Підсумковий контроль	Іспит							

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основи

Основна

1. Чижевський Д. ІУЛ/ Д.Чижевський. Тернопіль: Феміда, 1994. – 494 с.
2. Чижевський Д. Історія слов'янських літератур

Додаткова:

1. Астаф'єв О. Стилізація /О.Астаф'єв. Ніжин: [б.в.] 1998. – 49 с.
2. Біла А. Український літературний авангард: пошуки, стильові напрямки/ А.Біла. – К. : Смолоскип, 2006. – 464с
3. Енциклопедія постмодернізму. – К. : Основи, 2003. – 656 с.
4. Ільницький О. Український футуризм (1914-1930) /Ільницький О.– Львів : Літопис, 2003.
5. Качуровський І. Пародія, травестія, пародійна містифікація. Бурлеск/І.Качуровський // Генерика і архітектоніка. К.: Києво-Могилянська академія, 2008. – С. 295-305
6. Каневська Л. Психологічні виміри дихотомних моделей у романі Івана Франка “Лель і Полель” /Л.Каневська // Літературознавчі обрії. Праці молодих учених України. – К.: Інститут літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України 2002. – Вип.3. – С. 52-57.
7. Кудлей О. Рецепція байронізму в художньому світі Тараса Шевченка: дисертація канд. філол. наук: 10.01.05 / НАН України; Інститут літератури ім. Т.Г.Шевченка. - К., 2003.
8. Моклиця М. Модернізм як структура: філософія, психологія, поетика. Вид. 2, доп. І перероб. Луцьк : Вежа, 2002.
9. Наливайко Д. Зарубіжна література ХІХ сторіччя / Наливайко Д., Шахова К. К.: Заповіт, 1997.
- 10.Наливайко Д. Епістемологія й поетика реалізму / Д.Наливайко // Слово і Час. – 2004. – № 11. – С. 3 – 17
- 11.Тарнавський М. Майстерність психологічного аналізу чи ілюзія психологізму? (Два приклади: Панас Мирний і Нечуй-Левицький) // Слово і час. – 1992. – №8. – С. 75 – 79
- 12.Тарнавський М. Нечуваний Нечуй. К.: Лаурис, 2016
- 13.Ушкалов Л. Ідеї та форми української барокової поезії //Есеї про українське бароко/ Л.Ушкалов. К.:Факт, 2006, С. 20-80
- 14.Ушкалов Л.Реалізм – це есхатологія. Харків: Майдан, 2011
- 15.Хархун В. Соцреалістичний канон: генеза, розвиток, модифікації / В.Хархун. Ніжин: Гідромакс, 2009. – 508 с.
- 16.О.Черненко Михайло Коцюбинський – імпресіоніст /О.Черненко. Торонто: Сучасність, 1977.- 345 с.
17. Черненко О. Експресіонізм у творчості Василя Стефаника /О.Черненко [б.м.]: Сучасність, 1989. – 280 с.

18. Чижевський Д. Поза межами краси (До естетики барокової літератури) // Філософські твори у 4-х т. / Д. Чижевський. - Т. 2. - С. 78-97.
19. Чижевський Д. Слов'янський реалізм // Слово і Час. - 2004. - № 8. - С. 48 - 60.
20. Чопик Р. Гоголь – Гоголь – і чорт / Ростислав Чопик // Слово і Час. - 2008. - № 10. - С. 61–67.
21. Чопик Р. На шляху до вироку (питання “Франко і натуралізм” у літературознавстві та критиці 1879 – 1950-х років) / Р. Чопик // Укр. літературознавство. - 1996. - Вип. 62.